

Že se je v Pekingu odprla druga hiša za sirote; tako je zdaj že sto osirotelih deklic pod varstvom sv. Jožefa. Tudi pripravljajo sestre veliko žên in deklét za sv. krst. Ali bodo kedaj moje oči še videle dan, ko bodo plameni ljubezni po vsem Pekingu vihrali od vsih strani in bodo vžigali srca vsih njegovih prebivalcev? Javaljne; zakaj dolgi so že dnevi mojega popotovanja. Pa to tudi nič ne dé; prišel bo pa dan gotovo in iz nebés se bom toliko bolj veselil nad to lepo prikaznijo.“

Gospodarske stvari.

Nekaj o kravah mlekaricah.

Goveja živina šteje mnogo razrodov. Nekateri teh rodov sodijo samo za ravnine in doline, n. pr. ogerska, poljska, holandska goveda. Drugi rodovi storijo le na bolj hribovitem in planinskem svetu, n. pr. Muricodolska, Marijinodvorska, Pincgavska, potem Belanska ali Koroška in naposled Tirolska in Švicarska goveda. Naša domača goveja živina spada k srednjemu deželskemu rodu. Za stran obilosti mleka slovijo najbolj krave Holandskega roda; tudi Švicarske, Tirolske in Marijadvorske ali Marijahoferske so vrle mlekarice. Vendar to nas ne sme strašiti za stran krav našega navadnega plemena. Tudi med njimi se nahaja in se da tudi vzrediti dokaj pridnih mlekaric. Vnanja znamenja dobre krave mlekarice so sledeča: dobra mlekarica ima lahko glavo, širok gobec, tenke rogove; je prijaznega, krotkega obraza; ona ni debela, ampak bolj suha; kožo ima bolj tenko, ki se rada premika; vrat jej je slok, život okrogel, hrbet raven, mlečne žile pod trebuhom so debele, vime veliko, mehko, pa ne mesnato; tu pa tam imajo tudi dolg in tenek rep za znamenje mlečne krave.

Komur se je posrečilo dobiti pridno kravo mlekarico, ta jej pa naj tudi primerno streže in polaga. Kajti obilost mleka ni odvisna samo od govejskega plemena ali roda, ampak tudi od tega, kako, kaj in kedaj se kravi za klajo polaga. Sledeči prigodek nam bo to pojasnil. Nek Štajerski graščak je imel prelepe planine z dobrimi pašniki, kder se je pasla številna goveja živina domačega plemena. Ko pa je slišal, da so Holandske krave najboljše mlekarice, je brž svoje prodal in za drage denarje nakupil Holandskih krav. Nadjal se je od vsake dobiti po 3800 litrov mleka. Ali hudo se je ukanil. Holandske krave mu niso dale toliko mleka, kakor je pričakoval in še to, kar je dobil, bilo je — slabo. Sedaj nima graščak na svoji planini nobene Holandske krave več. Po precej občutljivi skušnji se je prepričal, da Holandske krave, ki se pasejo po pohotnih, mehkih travnikih Holandskih nižav, ne sodijo za naše hribovite kraje, kder raste bolj kratka, trda, pa tudi močna trava, ki sicer ne daja toliko mleka, vendar mesto tega veliko boljše.

Da pa tudi naše domače krave dobre mlekarice postanejo, se pripomaga s tako zeleno in suho krmo, ki najbolj na mleko deluje. Taka krma, klaja ali piča so mnogovrstni otrobi, posebno pa pšenični in ječmenovi; tudi ostanki pri izdelovanju skroba ali šterke iz koruze dajajo veliko mleka; isto velja o tropinah in drožeh, ki se dobivajo v pivarnah. Menje dobro upljivajo na mleko sladne cime ali mlato, potem lanene in ogršične preše; te še imajo to posebno napako, da podajajo mleku neprijeten okus; temveč pa sodijo te reči, kedar se hočejo izmolzle krave za mesnico podrediti in udebeliti. Kajti mlato, lanene preše itd. delajo močno na loj. Po zimi stori kravam mlekaricam jako dobro, če se jim s korenstvom polaga. Najbolj na mleko deluje repa Burgundska (Burgunder Futterrüben). Topinambur je menjše vrednosti; najbolj slaba v tem oziru je navadna bela repa, ki ima le malo redivne moči, razun tega pa še mleko kazi z neprijetnim okusom. Vse sorte detelje so izvrstna klaja kravam mlekaricam, posebno detelja Štajerska in pa lucerna. Sladko seno, še bolj pa otava, daja kravam mnogo in dobrega mleka. (Konec prihod.)

Kumare, murke, krastaveci (Cucumis sativus.)

M. II. Še drugi način si prav rano spomladi kumar vzrediti, je pa ta, da se že začetek januarja do konca februarja gnojne grede pripravijo in v nje, če so dosti pregrete, seme po vrsti posadi. Druga zemlja se s krešo, salato ali redkvice obseje. Brž ko so kumarne rastline nekoliko odrastle, se polagoma ogrebaja in osipljejo in v ti meri, ko se kumare razraščajo, postranski pridelki: kreša, salata itd. odpravljajo. Ker pa sajenke tako rano sejane, zlasti če solnce pomanjkuje, rade konec vzamejo, se mora škoda z novim zarodom, t. j. z sajenjem novih zrn skrbno nadomestovati. Če so rastline pregoste, se mora temu tako pomagati, da se jih nekoliko populi in drugam presadi, morda na novo narejene gnojne grede. Presajanje se pa z najboljšim vspehom tako godi, da se semé v vrbove jerbasčkeke posadi, ki se potem v vsakem času lahko iz zemlje z prstjo vred vzamejo in kamorkoli presadé. Kolikorkrat se hoče gnojna greda razhladiti, jo je treba z novimi okladki gnojnimi pogreti. Tudi večkratno razvetrenje pri odprtih oknih o lepem, toplem vremenu je potrebno. V začetku marca se pa že hladne grede narejajo in v nje zrnje ali sajenke posajajo. Zaboji gnojnih gred ne smejo previsoki biti, da kumarne sajenke ne pregloboko pod okni, ampak blizu njih stojé. Ko pa listje steklo dosežati začne, se morajo okna vzdigniti. Zaboji se tudi ne smejo v globele postavljati, ker bi v njih greda prevlačna postala in rastline bi škodo trpele. Natančna mera suhote in vlage je poglobitna potreba pri vzrejevanju kumar v gnojnih gredah.

Za seme se jemljejo najlepše zrele kumare, na obeh koncih se do strežena obrežejo in pusté,

da nagnjujejo. Na to se seme iz njih vzame, izpere in lepo posuši. Dobro spravljeno seme ostane 6—10 let kaljivo. Več let staro seme je za sejanje boljše, ko jednoletno.

V prirejo kumar za v jesih se mora seme konec maja ali junija posaditi. Razun tega pa se morejo tudi od rano posejanih kumar mlajše in drobnejše potrgati, ko enkrat močno nastavljajo in se ni več bati, da bi debeli zarod pošel.

Kumare se rabijo čvrstne za salato, za prikuho ali pa na pol doraščene za v sol in drobne za v jesih, s kterimi je dostikrat dobra kupčija.

Cementiranje sodov po novi meri se mora pri cementirovalnih uradih (Aichämter) plačevati po sledečih razmerah. Za sod, ki drži do 60 litrov se plača 10 kr., od 60—150 litrov 15 kr., od 150 litrov naprej za vsakih 10 litrov 1 kr. več. Za zvaganje posode same se plačuje po 15 kr.

Sejmovi. 24. maja v Brašlovcah, v Konjicah, pri sv. Lovrencu v slov. goricah. 26. maja v Ivniku, v Ormužu, v Beračah, v Rogateu, v Slivnici, v Svetineih in v Vitanju.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Zastran volitev v okrajni zastop. — Vrednost kmetskega groša.) Hvala Ti poštovani „Gospodar“, ki si nas v svojem 20. številu spomnil na nove volitve v okrajne zastope, in nas podučil, kako naj se ponasamo, da se reši, kar se rešiti da pri tem našej narodnosti in kmetskemu ljudstvu škodljivem volilnem redu. —

Je-li slovenski rodoljubi ptujskega okraja že kake priprave delajo, še nismo čuli; znamo pa, da ima ptujski „fortärtsverajn“ to točko na dnevnem redu, in da se njegovemu zvonconosu, semkaj privandranemu pod imenom „eigarikanizancec“ poznatemu „tajčpemcu“ ne cedijo sline samo po mestnem županstvu, ampak še bolj po „obmannstvu“ v okrajnem zastopu.

Kako zbirčni pa so „tajčpemci“ v obziru na sredstva, po kterih mislijo svoje namene doseči, in kakošna je pravičnost teh pruskih sosedov, sosebno nasproti drugim narodom, to zna celi svet. Zato rodoljubi ptujskega okraja pozor! in rešite, kar se še v okrajnih zastopih, v teh „trdnjavah nemčurstva“ rešiti da. —

Kako pravičen je volilni red za kmetsko ljudstvo, pokazal si nam dragi „Gospodar“ z enim izgledom. Praviš namreč, da veliki posestniki mariborskega okraja plačajo za okrajne stroške samo 27.000 fl., mestjani ne več kot 28.000 fl., veliki trgovci in obrtniki še polnih 12.000 fl. ne; nasproti temu pa plačajo kmetje 143.000 fl., pa vendar voli vrsta teh volilcev enako število zastopnikov v okrajni zastop, in nadaljuješ: „kmetske ljudi zadane tedaj več, kakor polovica vseh okrajnih

stroškov, v zastopu pa imajo samo $\frac{1}{4}$ vseh glasov odmerjenih.“

Tukaj si se ljubi moj „Gospodar“ v računu zmotil. Ne „polovico“ ampak več, kakor dvakrat toliko, kakor veliki posestniki, trgovci, obrtniki in mestjani skupaj, plačajo kmetje, pa vendar imajo samo $\frac{1}{4}$ glasov.

Po tem takem velja groš velikih trgovcev in velikih obrtnikov toliko kakor kmetskih dvanaest; groš velikih posestnikov in mestjanov pa velja toliko, kakor kmetskih pet.

Niso te razmere blizo take, kot one hercegovskih in bosanskih begov nasproti raji?

Jako zanimivo bilo bi zvedeti, kako vrednost ima groš v ptujskem okrajnem zastopu. —

Dostavek uredništva: Veseli nas najti pazljive bralce, kakor je g. dopisnik; sicer pa smo v 20. številu navlašče rekli: več, kakor polovica vseh okrajnih stroškov zadane kmetske ljudi, ker je to povsodi gotova resnica, čeravno nimamo od vseh okrajev natančnih številok pri rokah.

Od Marije snežnice na Velki. [Konec.] Na belo soboto hotela sta dva burklježa nekega tržana v Cmureku (Burgharta) z goljufno hranilnično knjižico za 500 for. opehariti, pa spodletelo jima je; bila sta zaprta. Po noči pa eden spregovori iz zgornjega nadstropja onemu tovarišu pod seboj: „Veš kaj? obesi se, jaz bom se tudi — potem je te zmotnjave konec!“ in eden se res obesi! Belo nedeljo gre nek fant v Cmurek lepo mirno in tiho iz krčme; pri vratih ga 3 drugi napadejo in vsak mu oster nož v prsi zasadi! kar pa je bilo nekemu drugemu namenjeno. — Na Markovo je kakih 30 let star hudobnež, znan kot tat in tolovaj pri belem dnevu celo blizo Cmureka napadel 75letnega starčeka, ki je 18 let pri vojakihi služil, ga davil in ga hotel oropati denarjev, ktere je prejšnji den dobil za prodana drva. Res! nevarnost življenja in imetja se množi!!

Vendar tudi nekaj lepega in veselega! Pridni farmani so zbrali in izročili č. g. župniku denarjev 160 fr., ki so zato naročili podobo sv. Elizabete, kako beraču kruh daruje in podobo sv. Cirila in Metoda, slavjanskih apostolov. Podobe stojijo na velikem altarju, in še čakajo blagoslavljanja. Vse 4 podobe so okusno in umetno izdelane, in hvalijo svojega mojstra Leop. Perko-ta pri sv. Trojici. Za to skrb tedaj prisrčna hvala č. g. župniku in farmanom! Z lepim upanjem napolnuje nas letošnja spomlad, ker lepo eveteče drevje obeta obilno sadu in v vinogradih „kaverniki“, mladi grozdiki, prav prijazno lukajo iz trsja. Bog nam daj svoj blagoslov!

Iz Središča. Pred kakimi 6 tedni brali smo v „Slov. Gosp.“ dopis iz Runča, v kojem se uradniki davkarije ormuške pozivljajo na bolj uljudno ponasanje, po imenu pa se gosp. dopisnik toži na mladega adjunkta Mauriča, ki ima navado davkeplačitelje z osornimi besedami častiti. Nebi resnice govoril, kdor bi trdil, da se je ta nepriljudni